

Független szakszervezet

A napokban megalakult Budapesten az Ingatlankezelési és Városgazdálkodási Dolgozók Független Szakszervezete. Az új szerveződés alapító levele — amely kedden jutott el az MTI-be — egyebek között részletezi annak okait, hogy miért vált lehetetlenné az állami lakásállomány állagmegóvása, karbantartása és felújítása. A dokumentum szerint a felügyeleti szervek bürokratikusan szervezetté formálták az állami ingatlanokat kezelő gazdálkodó egységeket. Az általuk diktált statisztikai szemlélet a bér-
lők érdekeivel ellentétben sokszor nem a ténylegesen szükséges, szakmailag indokolt állagmegóvást eredményezte. Ezért e vállalatok és dolgozók megítélése — önhibájukon kívül is — kedvezőtlen társadalmi, politikai visszhangot eredményezett. Napjainkra a tényleges helyzetet jórészt nem ismerő útkeresők megoldási javaslatai az állami ingatlanvagyon állagmegóvására meglévő intézményrendszer felszámolását követelik. E javaslat elfogadásának le-

hetősége — egy ésszerű szervezeti korszerűsítés helyett — az e területen dolgozó több tízezer, zömében jószándékú és szakmailag felkészült munkavállaló és hozzátartozók létebizonytalanságát eredményezte.

Ebben a kritikus helyzetben nem érzékelhető a szakszervezet érdekképviseleti tevékenysége, ezért az új szervezet az eddigi formális működés helyett az adott területen dolgozók körében fejti ki tevékenységét — függetlenített, fizetett apparátus nélkül — a magyar szakszervezeti mozgalmon belül. Az új szervezet nemcsak az ingatlankezelésre és a városgazdálkodásra háruló központi feladatok megoldásán fáradozik, küzd társadalmi problémák megszüntetéséért is.

Az alakuló gyűlésen nyilvánították, hogy az Ingatlankezelési és Városgazdálkodási Dolgozók Független Szakszervezete az alkotmányának, valamint a szakszervezeti jogokat rögzítő nemzetközi okmányoknak a szellemében kíván tevékenykedni.

Képviselők újonnan létrejött csoportja

Független képviselők csoportja néven megalakult kedden a Parlamentben az országgyűlési képviselők nem párttag frakciója. Az újonnan létrejött csoport elnökévé Fodor Istvánt (Pest m.), alelnökké pedig Benjámin Juditot (Budapest), Eke Károlyt (Csongrád m.) és Márton Jánost (országos lista) választotta.

A Magyar Szocialista Munkáspárt nevében Szűrös Mátyás, a Központi Bizottság titkára, az Országgyűlés külügyi bizottságának elnöke a párttag képviselők csoportjának vezetője üdvözölte a jelenlévőket és együttműködést javasolt a két csoport között. Schmidt Péter, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kara államjogi tanszékének egyetemi tanára a jogállamról, a politikai rendszerről, és az alkotmányosságról tartott előadást.

Az alakuló ülésen részt vett 51 képviselő egyetértett abban, hogy a csoport létrehozásának oka többszörösen információk hiánya, a munkájukhoz, döntéseikhez szükséges ismeretek szélesebb körű megvitatása. Hangsúlyozták, hogy a csoport nem valakik, vagy valami ellen szerveződött, hanem a képviselők közötti kapcsolat teljesebbé tételére, a képviselői munka könnyítésére.

Viták az alapszervezetekről

Ki, hol legyen párttag?

Az MSZMP májusi országos értekezlete után a Központi Bizottság úgy határozott, hogy készüljön vitaanyag a munkahelyi és a lakóterületi pártalapszervezetek szerepéről, tevékenységéről, feladatairól, valamint a párt választási rendjének átalakításáról, és a tervezetet vitassa meg a párttagság. Nos, a vitaanyag 810 ezer példányban jelent meg, és a párt minden tagjához eljutott. A Központi Bizottság szándéka, hogy várhatóan még ez év első felében véglegesítse a dokumentumot. Teszi ezt azért, hogy a vitákon elhangzó vélemények, javaslatok, álláspontok alapján a tagság részese legyen a párt működésének alapvető kérdéseit érintő döntésnek.

szervezetek feladata is. Kivánatos lenne az is, ha az adott lakóterületen élő országgyűlési képviselők, tanácsstagok is ott lennének párttagok, ahol élnek, nem a munkahelyükön, hisz ekkor közvetlen kapcsolatban lehetnének az ott élő párttagokkal és párttagküldőkkel, napról napra tapasztalhatnák gondjaikat. Erősebb javaslatként vetődött fel az, hogy a pártalapszervezetek irányítsák a pártbizottságokat és ne fordítva. A tagság határozza meg a pártbizottságok létszámát, sőt később az apparátusok költségvetését is.

Egy nagyüzemben dolgozó párttag tapasztalata szerint a munkahelyi taggyűlések háromnegyed része termelési tanácskozás, és így akár meg is lehetne szüntetni az üzemi pártalapszervezeteket. Amennyiben mindenki lakóterületen lenne párttag, elmosódnának a ma még meglevő generációs problémák, fiatal és idős tájékozottak, segítené egymást. Ami most történik, arra oda kell figyelni — mondta egy felszólaló —, és a pártnak ott kellene lenni minden, a közvéleményt, a lakosságot érintő kérdés megoldásánál.

Arról is szó esett, hogy régen — úgy négy évtizeddel ezelőtt — a pártmunka még nem volt hivatali elfoglaltság. Ma a pártbizottságok felduzzasztott apparátusa, a bürokratikusan elemek túlburjánzása, az alapszervezeti tagságtól való elszakadás is hozzájárult a pártban belüli bizalmi válsághoz, az abból adódó feszültségekhez. Felmerült a kérdés, vizsgálják-e már, hogy több ezer párttag miért lépett ki az utóbbi időkben, és ezek közül miért olyan sok az 50 éven felüli és a munkás.

A cél a bizalom vissza-
szerzése, de ez nemcsak a Rákóczi téren (megyei pártbizottság), vagy a Felső Tisza-parton (városi pártbizottság) dolgozó apparátuson múlik, hanem az alap-

A párt választási rendjéről elhangzott: ne úgy, mint eddig! Meg kell adni minden alapszervezetnek azt a lehetőséget, hogy jelölhesse-nek, és hogy azt a felsőbb pártszervek el is fogadják, ne statisztikai és egyéb szempontok alapján kerüljenek megválasztásra a testületek tagjai.

A munkahelyi és a lakóterületi pártszervezetek kapcsolatának erősítése nem újkeletű igény. Dokumentumok bizonyítják, hogy már az MSZMP XIII. kongresszusa előkészítésekor is ezt javasolták alapszervezeteink. A városi pártbizottság az utóbbi hónapokban támogatja ezeket a törekvéseket, de ezt megelőzően elhanyagolta. Ez ugyan nem egyedül a pártbizottság hibája, hisz a központi vezetés sem fektetett elég hangsúlyt erre a munkára. Voltak ugyan határozatok, de ezeket nem hajtották végre.

Az általános megfogalmazásokat konkrét valósággá kell tenni, az üzemekben dolgozó párttagokat arra kell kérni, hogy a lakóterületen segítsék a pártmunkát, minél több tenni akaró párttagot kérnek lakóterületi alapszervezeteink. Sajnos, az alapszervezetek tagjai az utóbbi időkhöz alig, vagy nem voltak a munkájukhoz szükséges információk birtokában. Nem volt ideológiai és politikai háttérük. Közös politikai, gyakorlati programot kell kialakítaniuk, nagyobb önállósággal és jóval körrel. Ehhez azonban a lakóterületeken biztosítani kell a tárgyi, személyi feltételeket is. Abban is azonosan vélekedtek Móravárosi kom-

munisták, hogy az alapszervezet legfelsőbb szerve a taggyűlés legyen, és hogy az hozhat csak határozatot személyi kérdésekben is. Kizárólagos joga legyen a tagfelvétel, a fegyelmi eljárás és a pártbüntetés kiszabása. Jónak tartják, hogy a lakóterületeken hozzanak létre politikai központokat a munkahelyi és a lakóterületi pártszervezetek hatékony együttműködése érdekében, de azt ne a városi pártbizottság irányítsa.

A móravárosi pártalapszervezet tanácskozása bizonyította azt az óhajt, hogy a párt ügyintéző pártból váljék mindinkább politizáló párttá, ehhez szükséges a párt politikai-mozgalmi jellegének erősítése, a pártban belüli demokrácia fejlesztése és az, hogy a párt tagjai ne csak végrehajtói, részesei legyenek a politika alakításának. Ehhez önállóan cselekvő, aktívan politizáló alapszervezetekre van szükség.

Czakó János

Javaslatok tanácsi vezetőkre

Döntött a népfrentelnökség

Városunk közéletének alakításában nagy, felelősségteljes, új szellemiséget megtestesítő munkát vállalt föl a szegedi népfrentbizottság, elnöksége, és tulajdonképpen minden vállalkozó aktivistája. Időt, fáradságot nem sajnáltak, éltek javaslattételi jogokkal a tanácsi tisztújítás kérdéskörében. Mint arról beszámoltunk, heteken át faggatták tanácstagjainkat, kérték a lakók, vagyis a választópolgárok és szervezetek, testületek véleményét azért, hogy a jelenleg 89 tanácsi képviselő közül kiknek adunk mi bizalmat ahhoz a munkához, amely a vezető jelzővel minősíthető.

Az előzmények ismeretében általános igényként fogalmazódott meg az etikai, erkölcsi tisztaság, a szakmai alkalmasság, és bár tisztel az életkornak, egyfajta fizikai képesség, aktivitás a terhek viselésére. A népfrentosok mindezek mellett szorgalmazták, mintegy a demokratizmus biztosítékaként a tanács végrehajtó bizottsági tagságára, a tanácselnökségre a többes jelölést, a széles nyilvánosság kontrolljával. A tanács tagok által javasolt emberekkel külön beszéltek, vállalták-e, avagy sem a megbízást. Nem feledkeztek meg a régi vb tagjairól sem, és fölállították azokat a megbízatásokat is, amelyekről jól tudták, jogrendszerünk hiátusai miatt csak nehezítik, bonyolítják majd dolgukat. Nevezetesen, foglalkoztak olyan jelöltekkel is, akik tanács-tagságát nem rendelkeznek. A városi népfrent bizottságán a jelölés-választás ügyében időközben számtalanszor megbeszéltek a telefonon, és több levelet is kézbesített a postán. Úgyhogy tegnap, kedden Alföldi Lajos, a városi népfrentbizottság elnöke azzal kezdte a rendkívüli elnökségi ülést: a sok előkészítő tárgyalás után tegyük le a végleges listát.

Berta István, az elnökség tagja ismertette a legutóbbi ülés óta történteket. A városi párt-vb állásfoglalásában elsősorban a követel-

az aktív dolgozók kapjanak helyet. A megyei párt-vb úgy foglalt állást: jó lett volna, ha az egész város tudott volna több jelöltből választani. Am idő nem volt az előkészületekre. Egyetért és nincs kifogása a népfrent jelöltjeivel (ellen), illetve a tanácsra bíz-za a döntést.

Közölte a lakossági véleményeket is. Nagyon sokan javasolták Tényi Mária professzor jelölését a vb-be (a réginek is tagja volt), akit frissiben megkérdezték, s aki hozzájárult, vegye föl a listára. E téma tárgyalásakor egyébként az elnökség kénytelen volt szembesülni azzal a ténnyel is, hogy sokunk személyeskedő, szubjektív hangon nyilatkozott meg, elég gyakran névtelenül...! (Közeletti tisztaságot, pedig csak tisztességes, közösségi érdekek képviselői kívánhatnak, ugye?) A KISZ Szeged Városi Bizottsága a jelenlegi tanács tagokat és a választási törvényünket sem tartja alkalmasnak az új vb-tagok és az elnök kiválasztásához. Összességében miáltaunk nem bővült a jelöltek köre, inkább csak a bírálatok, kritikák szaporodtak.

Az elnökség ezután a tanácselnökség személyére tett javaslatot. Előbb, egyhangúlag megszavazta Csonka Istvánt és Vámosyné Karsai Évát. Javasolták a tanács testületnek, hogy közülük válasszanak. De hogy korrektek maradjanak, alternatív megoldásként javasolták Takács Jánosnak megbízásból való elnöki jelölését. A végrehajtó bizottságba 18 „vállalkozó” közül rangsorállítást szándéka nélkül Berta Istvánt, Bozók Istvánt, Katona Gyulát, Kálmánné Nagynál Katalint, Takács Mátét, Tényi Máriát, Tóth Csabát, Marschalek Gyulát, Király Dezsőt, szavazati többséggel Gyimesi Józsefet. Vámosyné Karsai Évát (ha esetleg nem választanák elnöknek) javasolják.

Bánfalvi Géza jelölését az egészségügyi pártbizottság kifogásolja, vezetői ma-

gatartása és a káderkiválasztásban történt részrehajlása miatt. Kora miatt sem ért egyet jelölésével a népfrent. Benedek Tibor „ellen” több lakossági észrevétel érkezett, és a szakszervezetek városi bizottsága is apellált. Hofgesang Péter, Frányó József, Hörömpő József, Ruzicska László jelölésétől nyugdíjas koruk miatt állt el a népfrent. Szöcs Lajossal kapcsolatban az egészségügyi pártbizottság és munkatársai éltek kifogással. Mendabab Rádó Tóth Csabával szemben „vesztett” Szöregen, a helyi népfrentbizottság és a tanács tagok véleménye alapján.

Ma, szerdán délután 4 órakor a városi tanács klubjában a tanács tagjainak és az országgyűlési képviselőknek mutatkoznak be a jelöltek.

M. E.

Mindenki vállalhat külföldön munkát

Január elsejével módosultak a külföldi egyéni munkavállalás szabályai. A leglényegesebb változás: mindenki vállalhat külföldön munkát. Az eddigi előírások csak azok számára tették ezt lehetővé, akiknek itthon érvényes munkaviszonyuk volt, vagy egyéb kereső foglalkozást űztek, illetve már nyugdíjba mentek. A régi előírások tehát a munkanélkülieket kirekesztették ebből a lehetőségből, most viszont számbra is megy a út. A másik lényeges eltérés, hogy a korábbiakkal ellentétben nemcsak a szakképzettségüknek, illetve az itthoni munkakörüknek megfelelő, hanem bármilyen munkára vállalkozhatnak egyéniileg külföldön a magyar állampolgárok.

Pontosították a jogszabályban azt a részét, amely arról intézkedik, hogy ki nem kaphat külföldi munkavállalási engedélyt. A korábbi általános megfogal-

mazással szemben a jogszabály most kimondja: el kell utasítani annak a kérelmét, aki belföldön sem létesíthet munkaviszonyt (tehát, aki még nem érte el a munkavállalási kor alsó, 15 éves határát); aki nem rendelkezik érvényes útlevéllel (mert például, azt a hatóságok valamilyen okból bevonták); illetve akinél ez államtitok, szolgálati vagy üzemi (üzleti) titok megőrzése érdekében feltétlenül szükségesnek mutatkozik. A jogszabály szerint elutasítható a kérelme annak, aki korábbi külföldi munkavállalása kapcsán nem, vagy kérelmében tett, eléget keresetéből hazautalási kötelezettségének, illetve annak esetében, aki korábbi külföldi munkájából nem tért haza a jogszabályban előírt határidőre. Az elutasítás lehetősége azonban az ilyen esetekben csak korlátozott ideig, a korábbi munkavállalási engedély lejártától, vagy ha azt visszavonták, akkor a visszavo-

nástól számított 3 évig áll fenn.

Új előírás az is, hogy a Bulgáriában, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Mongóliában, az NDK-ban, Romániában és a Szovjetunióban dolgozóknak sem kell hazautalniuk keresetükből, ha azt a munkaadó ország pénzében kapják.

Némileg egyszerűsödik a kérelmek ügyintézése; a külföldi minisztériumok, főhatóságok helyett — bizonyos kivételekkel — januártól a külföldi munkavállalási engedélyeket egységesen a megyei tanácsok — Budapesten a fővárosi tanács — munkaügyi szakigazgatási szervei adják ki. (Kivételek ez alól az egészségügyi intézmények egyes vezetői, a művészek, a sportolók és a sportedzők, a nemzetközi szervezeteknél dolgozók, valamint a fegyveres erők és testületek, valamint a rendészeti szervek tagjai.)